

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

V. Libri. Pars III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

pediri præcepti violentia, non pertinet ad bonum filium, vel etiam ad seruum beneuolum: sed ad maleuolum: Seruo maleuolo, tortura & *Eccl. 33.* compedes. Cùm voluntas fit radix merendi, magis voluntarium videtur esse magis meritorium: & obsequium quod minus gratum habetur. Parum est voluntarium, quod violentia præcepti à subdito extorquetur.

INCIPIT TERTIA PARS, CONTINENS VNUM CAPITULUM, IN QUO AGITUR DE MINISTRIS.

CAPVT I.

OSTENSVM est, quomodo subditi in religione debeant se habere: nunc tangendum est aliquid de ministris, qui bona temporalia habent dispensare. Circa quos specialiter est cauendum, ne indiscretè multiplicentur. Secundùm B. Benedict. in regula: *V. Cap. 31. in prim.* Vnus debet esse cellarius, qui omni congregationi sit sicut pater: & curam gerat de omnibus. Quod Abbas iusserit, debet facere: quod prohibuerit, non debet præsumere. Si congregatio fuerit maior, ad solatium debent ei dari, qui eum adiuuent: vt ipse æquo animo impleat officium sibi commissum. Non est secundum regulam, vt multi sint principales, bona monasterij dispensantes, sed vnus. Ille non solum conuentus, sed infirmorum, pauperum & hospitem curam debet gerere. In multis tamen monasteriis occasione infirmorum, pauperum & hospitem, & eo-

Ioan. 12.

*In regula
3. circa
principiū.*

& eorum quæ ad ecclesias pertinent aliquibus personis non solum bonorum temporalium dispensatio, sed etiã donatio data est vel permissa: vt bona illa dispensent, non secundum prælati iussionem, sed secundum suam voluntatem: vt non solum de illis officium sibi iniunctum impleant, sed etiam sibi prouideant; & quæ abundant, vel prodigè alijs distribuunt, vel auarè sibi custodiant. In congregatione cui Christus præfuit, vnus fuit dispensator, & ille fuit latro; dicitur de illo, quod fur erat, & loculos habens ea quæ mittebantur portabat. In multis verò monasterijs multiplicati sunt bonorum temporalium dispensatores, & multiplicati sunt latrones. Sicut enim Iudas ea quæ danda erant pauperibus, dabat vxori & filijs: sic tales quæ danda essent Christi pauperibus, dant attinentibus sibi. Et sicut sunt similes Iudæ in culpa: sic frequenter sunt similes ei in pœna. Iudas occasione huius peccati in maius peccatum incidit, vt Deum venderet, & desperans laqueo se suspenderet. Sic tales postquam defraudando pauperes Christi, peccauerunt in proximum; indignè celebrando, vel simoniam committendo, peccant in Deum: & sine pœnitentia morientes, infernale incurrunt supplicium. Qui in religione fratribus ministrant, solliciti debent esse, vt ministrando, Deo placeant: cuius sunt bona, quæ dispensant, & familia, cui illa dispensant. Non debent ea nec auarè retinere, nec prodigè expendere. Cauere debent à personarum acceptione. Augustinus in regula sua: Distribuatur vnique vestrum à præposito vestro victui

victus & regumentum: non æqualiter omnibus, quia non æqualiter valetis omnes: sed potius unicuique sicut cuique opus fuerit. Sic enim legitis in Actibus Apostolorum, quia erāt illis omnia communia: & distribuebatur unicuique sicut cuique opus erat. Sine murmure debent ministri fratribus seruire: & sine dilatione ea quibus indigent, dare. Augustinus in regula: Siue qui cellario, siue qui codicibus, siue qui vestibus præponuntur: sine murmure seruiant fratribus suis. Idem: Vestimenta & calceamenta, quando fuerint necessaria, dare non differant, sub quorum custodia sunt quæ poscuntur. Idem: Maledictus dispensator avarus, cuius largus est dominus. Item: Ministri monasterij ne indignentur, vel ex conditione iubentis, vel ex conditione ministerium suscipientis. Attendere debent, iussionem prælati, iussionem esse Dei, secundum illud: Qui vos audit, me audit. Item attendere debent, ministerium quod exhibetur minimo fratri, Christo exhiberi: secundum illud: Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Ei ministrare nulli est dedecus, sed honor magnus: cum ille, quo inter natos mulierum maior non surrexit, dicat se dignum non esse, vt soluat corrigiam calciamenti eius. Item attendere debent, dominum indigno humile ministerium exhibuisse, scilicet proditori suo Iudæ. Attendere etiam debent, quod angeli hominibus quantumcunque vilibus non dedignantur ministerium exhibere. Videte ne contemnatis vnū ex his pusillis. Angeli enim eorum semper vident faciem patris

*In 3. regu-
la cap. 34.
tom. 1.
Ibidem ca.
36.*

*Luc. 10.
Matth. 25.*

Matth. 18.

X

patris

Iob. 22.

patris mei, qui in cœlis est. Item attendere debent gloriã præmij, quã habebunt ex humilitate ministerij. Qui humiliat^o fuerit, erit in gloria.

INCIPIT QUARTA PARS, IN QUÀ
ostenditur, quomodo se debent habere, qui fuerunt
diuites in sæculo, & qui fuerunt
pauperes.

CAPVT I.

CONSEQUENTER ostendendum est, quomodo se debeant habere in monasterio & qui in sæculo fuerunt diuites : & qui fuerunt pauperes. Quod ostendit Augustinus in sua regula sua his verbis : Qui aliquid habebant in sæculo, quando ingressi sunt monasteriũ, libenter velint illud esse commune : qui autem non habebant, non ea quærant in monasterio, quæ nec foris habere potuerunt. Sed tamen eorum infirmitati, quod opus est tribuatur, etiã si pertas eorum, quando foris erant, nec ipsa necessaria poterat inuenire. Non tamen ideopotent se esse foelices, quia inuenerunt victũ & gumentum, quale foris inuenire non potuerunt, nec erigant ceruicem, quia sociãtur eis, ad quæ foris accedere non audebant : sed sursum habeant, & terrena vanè non quærant : ne incipiant monasteria esse diuitibus vtilia, & pauperibus : si diuites illic humiliantur, & pauperes inflantur. Rursum illi qui aliquid habebant esse in sæculo, non habeant fastidium fratres suos, qui ad illam sanctam societatem paupertate venerunt. Magis autem studeant